

<http://www.ier.com.ua/ua/publications/articles?pid=6215> (дата звернення: 2.04.2020).

3. Федець І. Замість держави і від держави: як бізнес-асоціації захищають українських підприємців: веб-сайт: Економічна правда. 2019: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/11/14/653714> (дата звернення: 27.03.2020).

4. Хотенко О. Державна підтримка малого та середнього підприємництва: веб-сайт: ІПР. 2018: <https://ngoipr.org.ua/blog/derzhavna-pidtrymka-malogo-ta-serednogo-pidpryyemnytstva/>(дата звернення: 5.04.2020).

Магопець О. А.

кандидат економічних наук, доцент

Магопець М. С.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Центральноукраїнський національний технічний університет

М. Кропивницький, Україна

ПІЛЬГИ З ПДВ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВИХ ВАЖЕЛІВ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання доцільності застосування податкових пільг в світовій теорії та практиці державного регулювання економіки до сьогодні залишаються дискусійними: прихильники неокейнсіанських теорій, визнаючи важливу роль держави в регулюванні економіки, виступають за активне використання стимулюючої функції податків, активно підтримують застосування податкових пільг, в тому числі й тих, що спрямовані на мотивацію до інноваційної діяльності [1], в той час як представники неокласичних постулатів вільної конкуренції і мінімального втручання держави в ринковий механізм функціонування економіки вважають, що надання податкових пільг деформує регулюючу функцію цін, підриває принципи вільної конкуренції, порушує механізм саморегулювання ринкової економіки та унеможливорює виконання податковою системою її основної функції – фіскальної [2]. Проте, як би не оцінювалися податкові пільги представниками різних наукових шкіл та практиками, в світі немає жодної податкової системи, яка б не передбачала можливість використання податкових пільг для стимулювання розвитку певних галузей, сфер чи напрямів діяльності. Функціональним призначенням податкових пільг саме і є те, що вони дають можливість виправити «провали» ринку, збільшуючи тим самим суспільний добробут, створюючи умови для ефективного розвитку економіки та сприяючи зростанню податкових надходжень до бюджету у середньостроковій перспективі.

У світовій практиці податкові пільги є найбільш розповсюдженими інструментами державної підтримки та стимулювання інноваційної діяльності. Як свідчать дані Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) податкові пільги для заохочення бізнес-витрат на інновації є

основним інструментом розвитку інноваційної діяльності в країнах ОЕСР та країнах-партнерах. Їх активно застосовують Ірландія, Бельгія, Франція, Австрія, Словенія, Канада, Японія [3].

Отже, використання податкових пільг має стати невід'ємною складовою стимулювання та розвитку інноваційної діяльності й в Україні. Враховуючи зростаюче значення універсальних акцизів у сучасних фінансових системах, найбільш поширеною формою яких є податок на додану вартість (ПДВ), ключова увага у системі податкових важелів стимулювання інноваційної діяльності повинна бути зосереджена саме на них.

В умовах відсутності більш дієвих важелів стимулювання інноваційної діяльності, використання пільг з ПДВ у якості особливого інструмента фінансової підтримки та специфічного засобу формування фінансових ресурсів для розвитку інноваційної діяльності є економічно доцільним. Одним із різновидів податкових пільг з ПДВ, які можуть бути дієвими в контексті стимулювання інноваційної діяльності є застосування спеціального режиму оподаткування. Запровадження спеціального режиму оподаткування ПДВ для суб'єктів інноваційної діяльності, які провадять таку діяльність в Україні і (або) залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів, ґрунтується на формуванні системи заходів і правил організації та здійснення оподаткування ПДВ, яка є відмінною від загального режиму оподаткування за даним податком та обумовлюється недостатністю бюджетних коштів для фінансування розвитку інноваційної діяльності в Україні.

Сутність спеціального режиму оподаткування ПДВ полягає у такому: сума ПДВ, нарахована суб'єктами інноваційної діяльності на вартість проведених нами наукових розробок, реалізованих інноваційних продуктів і (або) продукції чи послуг, не підлягає сплаті до бюджету та повністю залишається в розпорядженні такого суб'єкта інноваційної діяльності (зараховується на спецрахунок) для відшкодування податку за придбані товари/послуги, за рахунок яких сформовано податковий кредит, а за наявності залишку такої суми податку – для інших виробничих цілей).

Запровадження спеціального режиму оподаткування ПДВ для суб'єктів інноваційної діяльності дозволить забезпечити фінансову підтримку для розвитку інноваційної діяльності шляхом формування спеціального джерела таких фінансових ресурсів за рахунок залишення нарахованих податкових зобов'язань з ПДВ у власному розпорядженні суб'єктів інноваційної діяльності.

Література

1. Beom N., Griffith R., & Van Reenen.(2002). Do R&D tax credit work? Journal of Public Economics. Vol. 85, P. 3–31. Retrieved from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S004727270100086X>.
2. Kristol I. Ideology and supply-side Economics. Commentary. Economic Impact. 1981. № 3. Retrieved from: <https://www.commentarymagazine.com/articles/irving-kristol-2/ideology-supply-side-economics>
3. OECD Science, Technology and Industry Scoreboard. [oecd.org/sti/scoreboard](http://www.oecd.org/sti/scoreboard). Retrieved from: <http://www.oecd.org/sti/scoreboard>.